

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 44 (1389)

Od Redakcji.

Z powodu przypadkowego rozsypania złożonej już pierwszej kolumny numer dzisiejszy ukaże się z opóźnieniem i w formie znacznie zniekształconej, za co naszym Czytelników przepraszamy.

Kryzys polsko-niemiecki.

Po podpisaniu protokołu Litwińskowa w Moskwie, w dniu 9 b. m., który przez dłuższy czas był przedmiotem największego zainteresowania prasy i kół politycznych, na pierwszy plan wysunęła się sprawa stosunków polsko-niemieckich. Od dawna już tak dużo o tych stosunkach niemówiono i niepisano, jak obecnie. Właściwie bezpośrednio w tym zakresie nic się szczególnie w ostatnich czasach nie stało i nie zmieniło, a jednak pomiędzy Polską a Niemcami dojrzewa jakiś kryzys, od którego przebiegu i rozwiązania można oczekiwać znacznych zmian we wzajemnych stosunkach tych państw.

Należy sobie przedewszystkiem uprzytomnić kolejność faktów, które w zakresie tych stosunków miały miejsce w ciągu ostatnich paru miesięcy. Za punkt wyjścia wypadnie wziąć dwa wypadki: uchwalenie przez parlament niemiecki dalszych kredytów na budowę pancernika „A” oraz darcie słowne pomiędzy min. Zaleskim a min. Stresemannem, które nastąpiło w Genewie na ostatnim posiedzeniu Rady Ligi w dniu 15 grudnia r. ub. Konieczność budowy pancernika motywowana była w parlamencie niemieckim niebezpieczeństwem, grożącym rzekomo wybrzeżom niemieckim ze strony Polski. Pomimo sprzeciwu socjalistów inne partie rządowe wraz z prawicą opozycyjną żądane kredyty uchwaliły. Równoległe z tem min. Stresemann, bynajmniej niezaskoczony wystąpieniem min. Zaleskiego przeciwko działalności śląskiego „Volksbundu”, zapoczątkował wytoczenie Polsce procesu w Radzie Ligi na tle problemu mniejszości narodowych, zmierzając do utraty kandydatury polskiej do Rady we wrześniu r. b. Po tych dwóch równoległych liniach rozwinęły się dalsze wypadki.

15 stycznia r. b. w miesięczniku angielskim „Review of Reviews” ogłoszony został słynny tajny memoriał niemieckiego ministra Reichsheymy gen. Groenera, uzasadniający budowę pancernika. Są poważne powody do przypuszczenia, że to ogłoszenie nastąpiło nie bez wiedzy pewnych czynników niemieckich.

Zdaje się to potwierdzać sam redaktor tego miesięcznika p. Steed, który w następnym lutowym zeszytach opowiada, w jaki sposób memoriał dostał się w jego ręce. Stało się to, jak się okazuje, za pośrednictwem poczty. P. Steed otrzymał list, nawet nie polecony od anonimowego autora, który załączając memoriał zaznaczył, że chodzi mu o to, aby treść jego stała się publicznie znaną. Memoriał starannie unika wszystkiego, co mogło wzbudzić podejrzliwość Francji i Anglii, ograniczając się do rozważania niebezpieczeństwa, mającego zagrażać Niemcom, a szczególnie Prusom.

Wschodnią ze strony Polski. Równocześnie z wyjaśnieniem co do sposobu uzyskania memoriału p. Steed ogłosił odpowiedź min. Zaleskiego na swoją skierowaną do niego propozycję wypowiedzenia się w sprawie imputowanych Polsce w memoriale agresywnych zamiarów w stosunku do Prus Wschodnich. Odpowiedź podana przed kilku dniami w prasie stwierdza kategorycznie bezpodstawność stawianych Polsce zarzutów, a dla potwierdzenia szcze-

rości tego stanowiska zgłasza gotowość zawarcia z Rzeszą Niemiecką traktatu, gwarantującego wzajemną nienaruszalność terytorjalną obu państw. P. Steed zaopatrzył depeszę min. Zaleskiego komentarzem, w którym wzywa rząd niemiecki do skorzystania z polskiej propozycji, celem udowodnienia własnych pokojowych tendencji.

Cała ta publikacja została bardzo kwaśno przyjęta przez prasę niemiecką. Nawet socjalistyczny „Vorwaerts” uznał ją za „przedwczesną”, inne dzienniki oświadczyły wprost, że jest to manewr dla zmuszenia Niemiec do uznania obecnych granic polsko-niemieckich, na co niemiecka opinia publiczna nigdy się nie zgodzi. Rząd Rzeszy nie dąży wprawdzie do rewizji granic z Polską środkami wojennymi, ale rezerwuje sobie całkowicie uzyskanie tej rewizji na drodze pokojowej, do czego—jego zdaniem—upoważnia go art. 19 paktu Ligi Narodów. Wyciągnięta do zgody ręka Polski zawisa w powietrzu.

Trudno przypuszczać, aby Niemcy szczerze wierzyli w możliwość zastosowania art. 19 paktu Ligi dla żądań rewizji granic z Polską. Artykuł ten przewiduje możliwość rewizji takich postanowień traktatów, co do których stanie się jasnym, że nie są do utrzymania. W takich wypadkach Zgromadzenie Ligi może zwrócić się do odpowiednich swoich członków z wezwaniem, aby rozpatrzyli oni możliwość zmian istniejącego granice polsko-niemieckie. Najlepszym dowodem wykonalności tych postanowień jest to, że granice te są jednymi z najbardziej ożywionych pod względem ruchu osobowego i towarowego granic w Europie środkowej.

Jeżeli więc rząd polski przez usta swego kierownika polityki zagranicznej uroczystie deklaruje gotowość zagwarantowania nienaruszalności terytorjum Rzeszy niemieckiej, a rząd Rzeszy ze swej strony stwierdza, że wyrzeka się dążeń do rewizji granic z Polską środkami wojennymi, trzeba postawić pytanie w jakim celu i przeciwko komu Niemcy budują swój pancernik? Z uzasadnienia min. Groenera wynika, że nie przeciwko Anglii i Francji z wyrzekania się rewanzu wobec Polski — że nie przeciwko niej, więc w takim razie dla własnej przyjemności? Delegaci niemieccy w komisji reparacyjnej, obradującej obecnie w Paryżu zapewniają, że Niemcy są przeciążone splotami należności wojennych, że ludność ugina się pod ich ciężarem, skądże więc stać ją na tak kosztowną przyjemność jak budowa pancernika?

Stale podkreślamy, że jesteśmy największymi zwolennikami porozumienia polsko-niemieckiego i że przypisujemy mu niezmiernie doniosłe znaczenie w ułożeniu się stosunków we Wschodniej Europie. Tem większy przeto mamy obowiązek stwierdzić, że uchylanie się od podjęcia ostatecznej inicjatywy polskiej w sprawie gwarancji terytorjalnych oraz podjęcia na terenie Ligi Narodów akcji, skierowanej wyraźnie przeciwko Polsce, musi

Z państw ościennych.

LITWA.

Za co ukarano redaktora „Rytasa”.

Jak donosi „Judzisz Sztime” redaktor „Rytasa” został ukarany grzywną 500 litów z zamianą w razie niewypłacalności na 1 miesiąc aresztu, za wzmiankę, w której się mówiło, że wójtowie wszystkich gmin pow. uciańskiego wstrzymali rozkaz spisania ludności w celu upaństwowienia uciańskiego gimnazjum t-wa „Saule”.

Nowy konsul sowiecki w Kownie.

Sowiecki konsul w Kownie Gross został odwołany. Na jego miejsce został mianowany attaché poselstwa sowieckiego w Finlandji Maszycki.

ROSJA SOWIECKA.

Zamach na sowieckiego konsula generalnego w Charbinie.

MOSKWA, 19.II (kor. wł.). Jak donosi Tass, rzekomo znajdujący się na służbie w policji chińskiej w Charbinie, emigrant rosyjski Monokanow usiłował zastrzelić sow. konsula generalnego w Charbinie, Mielnikowa. Dzięki przypadkowi, obydwa strzały zamachowca chybiły celu. Monokanow został rozbrojony i oddany do dyspozycji władz chińskich. W związku z zamachem, sow. konsul generalny złożył na ręce gubernatora charbińskiego protest, w którym żąda natychmiastowego dochodzenia i ukarania winnych.

Na zimowe wieczory i święta piękne, ciekawe i tanie książki: URODZONY JAN DĘBORÓZ, poemat Wł. Syrokomi z obrazkami Andriollego. Okładkę zdołał prof. E. Ruszczyk. 24, — gr. 80.

NAJPIĘKNIJSZE BAJKI POLSKIE A. J. Glińskiego. Obrazki i okładka J. Hoppena. 24, —

GAWĘDY I PIOSENKI Wł. Syrokomi z rysunkami J. Hoppena. 24, —

Ci co wpłacają na poczęcie za rachunek Zygmunta Nagrodzkiego w P. E. O. Nr. 80.924 24, 3 — i nadał swój adres, otrzymają wszystkie 3 książeczki bez żadnej więcej opłaty za przesyłkę pocztową.

Ci zaś, którzy znajdują więcej amatorów pięknych czytaniek i wpłacają na poczęcie należność od razu za 10 książeczek (po kilka każdej) nie tylko nie poniosą żadnych kosztów przesyłki, lecz jeszcze otrzymają jedenastą książeczkę bezpłatnie.

Adres wydawcy: ZYGMUNT NAGRODZKI Wilno, ul. Zawalna Nr. 11-a Skład maszyny rolniczych.

KSIĘGARNIA Gebethnera & Wolffa i S-ki

Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 7. P O L E C A:

- Baumgarten F. Kłamstwo u dzieci i młodzieży. 4—
- Binet A. Pejacja nowoczesna o dziejach. 7.—
- Bovet P. Instytut walki (Psychologia—Wychowanie). 6—
- Claparede E. Psychologia dziecka. 8.50
- David W. Inteligencja, wola i zdolność do pracy. 12.—
- Foerster W. O wychowaniu obywatelskiem. 4.50
- Szkola i charakter. 12.80
- Hamaide A. Metoda Doorely. 5.—
- Jeleńska L. Metodyka pierwszych lat nauczania. 5.50
- Key E. Stulecie dziecka. 5.—
- Kierski F. J. H. Pestalozzi t. I—III. 12.—
- Korczak. Momenty wychowawcze. 1.—
- Kot S. Dzieje wychowania. 8.—
- Miklaszewski W. Naszycielestwa Szkół Powszechnych. 1.—
- Ostrowski J. Żywa szkola. 7.—
- Przanowski W. Samorząd w szkole powszechnej. 4.50
- Rabska Z. 8 dziełach i nie dla dzieci. 2.—
- Sandford P. Szkolnictwo angielskie. 4.50
- Zarzecki L. Wychowanie narodowe. 12.—

wytworzyć w Polsce nieufność co do istotnych zamiarów Niemiec. Dopóki ta uzasadniona nieufność będzie istniała, nie można oczekiwać pomyślnego zakończenia kryzysu polsko-niemieckiego.

SZKOŁA FILMOWA

ZWIĄZKU ARTYSTÓW SZTUKI KINEMATOGRAFICZNEJ W WILNIE

przyjmuje zapisy na rok szkolny 1929. Sekretariat czynny codziennie w godz. 11-1 i 5-8

ulica Ostrobramska 27 (w podwórku na lewo).

504

Odezwa Bezpartyjnego Bloku do społeczeństwa.

Właściwa droga do naprawy ustroju.

W dniu dzisiejszym rozpoczynamy w Sejmie prace nad zgłoszonym przez nas projektem zmiany Konstytucji państwa polskiego. W ten sposób przystępujemy do realizowania naszego głównego zadania i naszych zobowiązań wobec obywateli, którzy nas do ciał ustawodawczych wybrali.

Uważamy Konstytucję z 17 marca 1921 roku za złą. Zrodziła się ona w dusznej atmosferze, skłeciła się w czasie, w którym Polska była w wojnie na wszystkich prawie frontach. Walki te pochłonięły żywe siły narodu. Tysiące i tysiące ludzi musiało oddać wtedy bez reszty całe swe zainteresowanie, całą swą troskę, całą swą zdolność do poświęceń, cały swój charakter na służbę zdobycia wolności i granic Polski. Konstytucję robił Sejm „suwerenny” — ludzie, umiający się czuć wolnymi byli w nim w śmiesznej mniejszości. To też na zasadniczym sensie Konstytucji marcowej odbiły się zbyt silnie nastroje niewoli.

Narodowa demokracja chciała dojść do niepodzielnej władzy protekcją obcych czynników. Józefa Piłsudskiego, za to, że był chorążym samodzielnosci i honoru Polski, nienawidziła. Narodowa demokracja przy redagowaniu Konstytucji miała jedną tylko troskę: skoro Piłsudski może zostać naczelnikiem władzy wykonawczej, to należy uczynić ją fikcją, zupełnym absurdem. Tak zwana lewica zmieniła mechanicznie swoje niedowierzanie, swoje podejrzliwość, swoją opozycyjność w stosunku do rządów państw zaborczych, na te same uczucie względem rządu polskiego. Walcząc o „wolność obywateli”, zapomniała o zabezpieczeniu wolności narodu, której niepodobna utrzymać bez silnej władzy wykonawczej.

Dwa obozy, namiętnie wówczas się zwalczające podały sobie ręce, by Konstytucję uczynić najgorszą. Potrzeba było tylko czterech lat, by Konstytucja ta doprowadziła Polskę do skrajnej ostatecznej przepaści. Nikt, komu serce drży troską o wolność, nie może wymazywać ze swej pamięci tego okresu zbrodniczej anarchii i rozpreżania państwa.

Ten potworny nonsens nie może się powtórzyć. Nie chcemy w przyszłości ratować państwa dopiero gdy się znajdzie u brzegu przepaści. Chcemy na drodze legalnej wywalczyć dobre prawo dla ustroju państwa. Droga legalna nie oznacza jednak dla nas drogi kompromisów, sprzeniewierzających się naszym podstawowym zasadom.

Władza zwierzchnicza Prezydenta Rzeczypospolitej musi być w nowej Konstytucji wzmocniona. Zszywać paragrafów ze sprzecznych zasad nie będziemy.

Do wszystkich tych, którzy przepełnieni są interesem państwowym, zwracamy się z wezwaniem, by nam w tej pracy, mającej tylko dobro ogólne na oku, pomogli. Chcielibyśmy, by ci, którzy do tej pracy z nami przystąpią, potrafili wyzbyć się swych partyjnych dogmatów i projekt nasz ocenili z jedną tylko troską: państwo młode nie będzie mogło się ostać, jeśli nie zabezpieczy swojej wewnętrznej wartości i siły dobrą Konstytucją. Naszym przyszłym pokoleniom mamy obowiązek dać ustrój, zapewniający rozumną równowagę, najlepsze warunki rozwoju i zdolność obrony siły i honoru Polski.

Warszawa, dn. 22 lutego 1929 r.

BEZPARTYJNY BLOK WSPÓLPRACY Z RZĄDEM. Posiedzenie prezydium B.B. w sprawie zmiany Konstytucji.

Ustalenie taktyki B. B. w Sejmie. (Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

We wtorek wieczorem w mieszkaniu prywatnym prezesa Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem pos. płk. Sławka, odbyło się posiedzenie członków prezydium klubu B. B., poświęcone ustaleniu taktyki klubu w Sejmie przy pierwszym czytaniu projektu nowej Konstytucji, co — jak wiadomo — ma nastąpić na dzisiejszym posiedzeniu plenarnym Sejmu. Ponadto omówiono treść odezwy do społeczeństwa, jaka z dniem dzisiejszym ukaże się na murach wszystkich miast polskich.

Jak się dowiadujemy, nie jest wykluczone, że w czasie dyskusji generalnej przy pierwszym czytaniu projektu zmiany Konstytucji z klubu B. B., zabiorą kolejno głos: prezes pos. Sławek, zastępca referenta projektu zmiany Konstytucji pos. Jan Piłsudski, pos. prof. Kochanowski, który przedstawi historię pracy nad projektem, oraz czterech wice-prezesów klubu — pos. Polakiewicz, który będzie mówił o projekcie a Sejmie, pos. Radziwiłł, który będzie mówił o tym projekcie a polityce zagranicznej Polski pos. Kościalkowski, który będzie mówił o projekcie i wojsku i wreszcie pos. Lechnicki, który wygłosi przemówienie o nowym projekcie Konstytucji a społeczeństwie.

DZIEŃ POLITYCZNY.

Dnia 21 b. m. wiceminister rolnictwa p. Leśniewski odbył dłuższą konferencję z wojewodą białostockim Kirstem, dotyczącą spraw rolnictwa na terenie tego województwa.

Marszałek Piłsudski przyjął godności członka komitetu honorowego zbiórki daru narodowego 3 maja na cele Polskiej Macierzy Szkolnej, Towarzystwa Szkoły Ludowej i Towarzystwa Czytelni Ludowej.

Agencja Press dowiaduje się, że od kilku dni bawi w Warszawie generał armii angielskiej Noel Birch, były dowódca naczelnicy artylerji angielskiej na froncie francuskim podczas wielkiej wojny i członek Rady Wojennej. Attache wojskowy angielski, pulk. Martin wydał wczoraj wieczorem na cześć generała angielskiego obiad w hotelu Europejskim, w którym wzięli udział szef Sztabu Głównego, gen. Piskor, drugi wiceminister Spr. Wojsk., gen. Fabrycy oraz szereg wyższych oficerów Sztabu Głównego i Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Straszny głód w Chinach.

PEKIN, 21. II. (Pat.) Sprawozdanie międzynarodowego komitetu pomocy daje pojęcie o okropnych warunkach, panujących w prowincji Shan-Si specjalnie w widłach rzecznicy Poch pomiędzy rzeką Żółtą a Sian-Fou. W jednej miejscowości około 200 osób zgromadziło się w piwnicy w oczekiwaniu śmierci głodowej. Ludność wiejska je suchą trawę, utartą na proszek. Z powodu klęski głodowej nie poczyniono żadnych zasiewów zimowych. Przeto latem nie będzie żadnych zbiorów i warunki ulegną prawdopodobnie dalszemu pogorszeniu.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

Zamówienie na saletrę Chlilijka Wapniowa i Nitrofos przyjmują Zygmunt Nagrodzki WILNO, Zawalna 11-a. Kto zamówi wcześniej — ten będzie miał transporty w drodze. 501

Nauka-to przyszłość!

Wpisy i egzaminy na II semestr. Kursy maturalne dla dorosłych przy Gimnazjum im. Krasińskiego w Wilnie, ul. Orzeszkowej 3—15 od 10—12 i od 16 do 17 oraz przy ul. Ostrobramskiej 27. I p. od 17^{1/2} do 21. Nauka wedle programów Min. W. R. i O. P. dla gimnazjów państw. Repetytorja do egzaminów wstępnych z VI klas i matury. Ustrój 1/2 roczny. Nauka wedle nowoczesnych metod i systemu przedmiotowego. Wolne miejsca na stopień przygotowawczy, do kl. IV, V, VI, VII, VIII. Specjalne repetytorja dla wojskowych. 270—3

KAŻDE OGŁOSZENIE SKUTECZNE JEST TYLKO W KURJERZE WILEŃSKIM

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Eksport drzewa do Niemiec.

Dobra konjunktura w ruchu budowlanym i silna konkurencja polski, państw skandynewskich i Rumunii na rynku niemieckim spowodowały znaczne zmniejszenie się eksportu czeszosłowackiego drzewa tartego do Rzeszy tak, iż w październiku r. z. wynosił on mniej niż połowę ilości wywiezionej w październiku r. 1927 (zaznaczyć przytem należy, iż w Niemczech nie daje się wcale zaobserwować pogorszenia się konjunktury i import jest nawet większy, niż w tymże okresie ub. roku).

Import drzewa tartego do Niemiec:

Przeciętnie miesięcznie	Cały import	Z Czechosłowacji	Z Austrii	Z Rumunii	Z Polski	Z nadstępnego składowania i białek.
		w tysiącach tonn.				
I kwartał 1927	79	17	9	8	15	20
II " 1927	134	32	22	15	20	33
III " 1927	233	38	33	21	30	93
IV " 1927	229	37	45	19	33	80
I " 1928	178	26	36	23	32	42
II " 1928	156	25	35	20	38	20
Lipiec	250	21	28	24	60	91
Sierpień	240	15	24	20	60	97
Wrzesień	221	15	26	17	62	84
Październik	235	15	21	19	68	91
W porównaniu z rokiem ubiegłym więcej lub mniej						
I kwartał 1928	+ 99	+ 9	+ 27	+ 15	+ 17	+ 22
II " 1928	+ 22	- 7	+ 13	+ 5	+ 18	- 13
III " 1928	+ 4	- 21	- 7	- 1	+ 31	- 2
Październik	+ 14	- 20	- 24	+ 5	+ 31	+ 12

Dla rozwoju eksportu drzewa polskiego do Niemiec tabela powyższa jest dostatecznie wymowna. Staje się z niej widocznym, że mimo silnej konkurencji na niemieckim

rynku drzewnym, tarte drzewo polskie zdobywało sobie w ostatnim roku do czasu wygaśnięcia prowizorjum coraz mocniejsze stanowisko. (P. i H. Nr. 7-29).

Uwadze przemysłowców leśnych.

Przemysł drzewny Wileńskiego, zajmujący tak poważnie, a w niektórych działach produkując miejsce w przemyśle leśnym i drzewnym Rzplitej, winien być niewątpliwie odpowiednio reprezentowany na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. Ta droga bowiem nie tylko cały kraj, ale i zagranica powinny się dowiedzieć o doniosłej roli, jaką ten przemysł odgrywa w naszym życiu gospodarczym.

Tymczasem, jak się dowiadujemy, tutejsze firmy drzewne i tartaki, mimo, iż eksponaty muszą być wysłane do Poznania najpóźniej w

połowie marca, bynajmniej się nie spieszą z przygotowaniem do wzięcia udziału w Wystawie. Zachodzi tu niepożądana możliwość, że tak ważna dziedzina jak przemysł leśny i drzewny naszego województwa będzie przedstawiony na Wystawie niedostatecznie, o ile w ostatniej chwili Związek Przemysł. Leśnych i Sekcja Drzewna Zw. Przemysł. Polsk. w Wilnie nie wezmą się energicznie do dzieła. W sprawie tej bawił w Wilnie członek Rady Drzewnej Banku Gosp. Kraj. p. Franciszek Borsuk, organizujący ten dział na Wystawie Poznańskiej.

KRONIKA KRAJOWA.

— Sytuacja na rynku jajczarkim. P. I. E. donosi, że spodziewana niższa cen i zwiększenie produkcji nie nastąpiły z powodu niebywałych mrozów, które zahamowały zupełnie produkcję, tak, że nie wystarcza ona nawet do pokrycia zapotrzebowania wewnętrznego. Równocześnie wzmożniły się ceny na rynkach zagranicznych, skąd bez przerwy napływają bardzo korzystne oferty, z których eksporterzy nie mogą korzystać z powodu braku wszelkich dowozów. Ceny w kraju bez przerwy zwyżkują i tak podniosły się ceny w osrodkach produkcji z zł. 260 do 300 zł. za nieprzerobioną skrzynię jaj, podczas gdy w krajowych cenach zbytu ceny podskoczyły z zł. 350 na zł. 380. Dalsze ustosunkowanie się cen zależy głównie od stanu pogody. Zagranica oferowała za przerobioną skrzynię jaj franco granica \$ (dol.) 37 do \$ (dol.) 38.

Z Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

Wystawa samorządowa na P.W.K. Celem racjonalnego ujęcia całości wystawy samorządów na P. W. K. odbyto w tej sprawie przy u-

dziale przedstawicieli Związku Miast, Min. Spraw Wewnętrznych i Dyrekcji P. W. K. szereg konferencji w Warszawie. Ostateczny swój wyraz znalazła sprawa na posiedzeniu komisji artystyczno-kwalifikacyjnej z udziałem przedstawicieli zainteresowanych miast, odbytem w gmachu Dyrekcji P. W. K., na którym zdecydowano wystawę samorządów potraktować w następujący sposób:

Indywidualnie wystąpią jako ekspozycje wszystkie stoleczne miasta Polski, jak: Warszawa, Kraków, Wilno, Łódź, Poznań i Gniezno oraz kilka miast większych lub mniejszych, bez względu na ich zamieszkałość, a w zależności od ich indywidualnego charakteru, którym zasługują na specjalne wyróżnienie i wyodrębnienie. Uwzględniona tu będzie zasada terytorjalności, t. j. logiczne rozlokowanie według położenia geograficznego ziem. Dalej dorobek gospodarki samorządowej miast, według odpowiednich zagadnień, przedstawi zbiorowa wystawa Związku Miast, której mitrąż wydatnie zwiększono. W stoisku Wystawy Związku Miast urządzone będzie również kino, w którym wyświetlany będzie film, ilustrujący charakterystyczne momenty gospodarki samorządowej miast.

Po dokonaniu ostatecznego rozplanowania stoisk i przydzieleniu

Z całej Polski.

Proces sprawców głośnego morderstwa w Łodzi.

ŁÓDŹ, 21. II. (Pat.). W dniu dzisiejszym rozpoczął się przed sądem okręgowym w Łodzi proces przeciwko Stanisławowi Łaniszce, sprawcy głośnego morderstwa na małżonkach Fiescherach i ich służącej Terkowskiej. Wobec wielkiego napływu publiczności sąd zarządził wydawanie biletów wejściowych na salę rozpraw. Łaniszka odmówił przyjęcia obrońcy z urzędu i zamierza bronić się sam. Obronę swą przygotował w więzieniu i spisał na 8 kartkach kancelaryjnego papieru. Wczoraj o godzinie 17 min. 45 zapadł w Sądzie Okręgowym wyrok w procesie przeciwko Stanisławowi Łaniszce, który przed 4 miesiącami zamordował s. p. małżonków Fiescherów, właścicieli składu fortepianów oraz służącą ich. Łaniszka skazany został na śmierć przez powieszenie.

Otwarcie wystawy niemieckiej sztuki współczesnej.

WARSZAWA, 21. II. (Pat.). Dnia o godzinie 5 popoł. odbyło się w salach Resursy Obywatelskiej w Warszawie uroczyste otwarcie wystawy niemieckiej sztuki współczesnej. Na uroczystość przybyli członkowie rządu na czele z prezesem Rady Ministrów prof. Bartlem, liczni przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z nuncjuszem Marmagim, wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz liczni przedstawiciele świata artystycznego i towarzyskiego stolicy. Gości witał poseł niemiecki i pani Rauscherowa. P. poseł Rauscher zagał zebranie przemówieniem, wygłoszonym w języku francuskim i niemieckim. Kofcąc przemówienie poseł Rauscher zwrócił się do p. ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dr. Świtalskiego z prośbą o dokonanie otwarcia wystawy.

Pan minister Świtalski w przemówieniu wyraził najżywsze zadowolenie z powodu nawiązania się stosunków artystycznych między dwoma narodami i podziękował p. ministrowi Rauscherowi za podjęcie inicjatywy w tym kierunku. — Następnie p. minister Świtalski ogłosił wystawę za otwartą. — W akcie otwarcia wystawę zabrał głos komisarz wystawy znany niemiecki krytyk artystyczny dr. Alfred Kuehn.

metrażu, zebrani podjęli uchwałę, mocą której wszystkie miasta, występujące na Wystawie indywidualnie, obowiązane są do dnia 2 marca r. b. przedstawić komisji artystyczno-kwalifikacyjnej do ostatecznego zatwierdzenia projekty swych stoisk.

Giełda warszawska z dn. 21. II. h.m. WALUTY I DEWIZY:

Londony	43.28 1/2 — 43.18
Nowy York	8.90 — 8.88
Paryż	34.84 1/2 — 34.75
Praga	26.44 1/2 — 26.38
Wiedeń	171.52 — 171.09
Wiedeń niemiecka	125.30 — 124.99
Marka niemiecka	211.75

Papieru procentowe: Pożyczka inwestycyjna 111.75—112. Stabilizacyjna 92. Premia dolarowa 105—105.75. 5% konwersyjna 67. 5% kolejowa 59. 6% dolarowa 65. 10% kolejowa 102.50. 8% L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego i Banku Rolnego. Obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego 94. 4 1/2% ziemskie 49.50. 5% Warsz. 53.25 — 53.50. 8% Warsz. 70.25. 5% Łodzi 49.50. 8% Łodzi 63. 10% Siedlec 71.50—70. Akcje: Bank Polski 175—175.75—175.50. Związku Spółek Zrobkowych 85 — 84.50. Kijewski 90. Spiess 250. Silla i Światło 142—143. Firley 52—52.50. Wegiel 92—89. Lilpop 35.75. Ostrowiec serja A 101, serja B 105. Starachowice 33.75—34.50. Berkowski 13.50.

Rokowania odszkodowawcze w Paryżu.

BERLIN, 21. 2. Pat. Prasa berlińska donosi w depeszach z Paryża, że w toku rokowań konferencji rzeczoznawców wyłonili się poważne trudności. „Vossische Ztg.” stwierdza, że rokowania posuwają się tylko powoli naprzód. Podkomisia, utworzona dla opracowania programu prac, nie osiągnęła dotychczas porozumienia co do wspólnej formuły i wspólnego planu.

„Berliner Tageblatt” podnosi, że prace komisji weszły w stadium ciężkie i że zadania podkomisji, która rozwinęła się z wtorkowych rozmów między dyr. Schachtem a p. Stampem przez wciągnięcie do niej rzeczoznawców francuskiego, angielskiego i włoskiego, nie miały tylko charakteru technicznego, lecz znacznie donieslejszy. Pięciu rzeczoznawców miało prowadzić dyskusję nietylko nad kwestją poprawienia niemieckiego bilansu handlowego i płatniczego, lecz także rozważać możliwości porozumienia w sprawach zasadniczych.

Korespondent „Berliner Tageblatt” donosi dalej, że w toku rozmów podkomisji pięciu poruszono również zasady ustalenia niemieckich splat rocznych. Podkomisia pięciu nie doszła jednak do ustalenia wspólnej formuły i zakończyła swe prace ustaleniem szeregu propozycji programowych, które poddane zostały pod dyskusję komisji plenarnej. Srodo-we posiedzenie popołudniowe, które rozpoczęło się o godz. 3 po południu, miało trwać wyjątkowo długo, bo aż 3 godziny.

Dziś plenarne zgromadzenie rzeczoznawców.

BERLIN, 21-II. (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Paryża, że podkomisia pięciu obradowała dziś po południu, dyskutując nad kwestją transferu, która ma być poddana następnie pod dyskusję plenarnego zgromadzenia. Podkomisia pięciu przedłoży jutro plenarnemu zgromadzeniu komitetu rzeczoznawców, zwołanemu na godz. 11 przed południem, wypracowany przez siebie plan prac.

Gabinet niemiecki wobec sprawy Trockiego.

BERLIN, 21. II. (Pat.). „Berliner Tageblatt” donosi, że rozbieżność w poglądach członków gabinetu na sprawę Trockiego istnieje nadal. Nawet ministrowie socjalistyczni nie są w tej sprawie całkowicie zgodni pomiędzy sobą.

Rekonstrukcja gabinetu Rzeszy.

BERLIN, 21. II. (Pat.). Rokowania o rekonstrukcję koalicji rządowej Rzeszy i Prus nie posunęły się poważnie naprzód w ciągu dnia dzisiejszego. Niemiecka partja ludowa we wszystkich obradach podtrzymywała kategorycznie żądanie dwóch tek fachowych w rządzie pruskim.

W związku z tym stanowiskiem niemieckiej partji ludowej, które uniemożliwiło sprawę w ciągu dnia odbyła się po południu dłuższa konferencja między min. Stresemannem a prezesem stronnictwa centrowego dr. Kaasem, a następnie zaś konferencja między kanclerzem a przywódcami partji ludowej min. Stresemannem i dr. Scholtzem.

Popołudniu obradowała również frakcja socjaldemokratyczna Reichstagu przy udziale kanclerza oraz ministrów skarbu i pracy. W posiedzeniu tem wziął również udział premier pruski Braun. Poza tem odbyła się konferencja obecnych stronnictw rządowych w Reichstagu. Kanclerz Rzeszy zwrócił się do stronnictw, popierających rząd, by nie wysuwały bez ścisłego porozumienia się wniosków budżetowych, przekraczających możliwości finansowe Rzeszy.

Przedstawiciele demokratów i niemieckiej partji ludowej zasadniczo solidaryzowali się z stanowiskiem kanclerza, a stronnictwo socjalistyczne zaproponowało ustalenie ścisłego kontaktu między stronnictwami rządowymi.

Ochrona mniejszości centralnym punktem obrad Ligi.

GENEWA, 21. II. (Pat.). Szwajcarska agencja telegr. podaje: W międzynarodowych kołach genewskich omawiana jest żywo sprawa mniejszości, stanowiąca centralny punkt obrad seji marcowej Rady Ligi. Debaty doprowadzą zapewne do utworzenia komitetu, który opracuje ewentualnie wnioski w sprawie ulepszenia procedury przy załatwianiu spraw mniejszościowych.

Nuncjusz papieski przy Kwirynale.

WIEDEN, 21. II. (Pat.). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Rzymu: Giornale d'Italia donosi, że w kołach watykańskich zamierzają powierzyć stanowisko nuncjusza papieskiego przy Kwirynale msc. Borgnondini Duca. Obecnie sprawuje on urząd podsekretarza stanu dla nadzwyczajnych spraw kościelnych. Msc. Borgnondini Duca brał czynny udział w rokowaniach celem doprowadzenia do skutku umowy między Włochami a Stolicą Apostolską.

Zlikwidowanie peruwiańsko-chilijskiego nieporozumienia.

SANT JAGO, 21. II. (Pat.) Według oficjalnych doniesień rządu Peru i Chili doszły do porozumienia w sprawie uregulowania długotrwałego sporu o dwa miasta — Tacna i Arica, datującego się od roku 1883. Na mocy tego porozumienia miasto Tacna przechodzi w posiadanie Peru, a Arica w posiadanie Chili.

EUGENIA MASIEJEWSKA.

Związek Pracy Społecznej Kobiet w Wilnie.

(Dokończenie)

Oczy społeczeństwa i matek zwracają się ku dzieciom, jako ku wielkiej, kroczącej ku nim nadziei. Ale żeby dziecko wychowywać, należy je przedewszystkiem ratować. Od nędzy, od złego przykładu, od upodlenia, od zwyrodnienia fizycznego. Tu się bez współdziałania matek nie obejdzie. A więc rozłożyć opiekę i nad matką. Młody Związek, który rozwinął się szybko, z całą gorliwością oddaje się tej pracy społecznej i kulturalnej. Wpływu jego objęły oprócz Wilna: Lidę, Głębokie, Świętą, Smorgonie, Młodziejczyno, Wilejkę, Oszmianę, Postawy, które już na własną rękę tworzą Koła w swoich powiatach. Narazie ma Związek ogółem na całym terenie 7 Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem, 8 Ochrony dziennych, 12 świetlic, zakładanych przy szkołach powszechnych w celu ułatwienia młodzieży przygotowania lekcji, czytania i godziwej zabawy pod nadzorem nauczyciela. Oprócz tego istnieje szkoła koszykarska i biblioteka. Zresztą w stadium organizacji znajdują się jeszcze 4 Stacje Opieki nad Matką i Dzieckiem, kilka ochron, szereg świetlic i kursy wieczor-

owe dla analfabetów. Jak widzimy w ciągu krótkiego czasu swego istnienia Związek zrobił już wiele. Przecież należy pamiętać, że w tych wszystkich poczynaniach często tyle najlepszych intencji utknąć może z powodu braku funduszy. Dobrowolne opodatkowanie się jest kroplą w morzu. Trzeba więc myśleć o imprezach dochodowych. Wielką pomoc stanowią też subsideja. Starania o nowe, niezbędne zasoby, wydobycie z pod ziemi koniecznych zapasów spadało zwykle na barki prezesa Związku, której działalność jest w każdym kierunku niezmordowana. Potrafiła ona zdobyć sobie sympatię i zaufanie osób, niechętnych z początku i podejliwych, które się znajdują w każdym większym gronie i utworzyć zwartą grupę kobiet, pracujących z zapalem i poświęceniem.

W każdym dziele, na każdej placówce potrzebne są osoby pełne wiary w to, co czynią, pełne życzliwości do osób, z którymi się spotykają.

A właśnie w zespole kobiet, pracujących na terenie Związku, żyje młoda wiara i młode zaufanie. Dlatego też uważam, iż ma on przyszłość przed sobą. W przyszłość tę wierzą kobiety, zgromadzone pod jego sztandarem, a wśród nich znajdują się osoby różnego wieku i różnych zawodów, nawet bodaj różnych poglądów, jakie się zmieścić mogą w przestronnym gmachu, który

się polskim demokratyzmem nazywa. W gmachu tym są osoby, które się trzymają bliżej drzwi, prowadzących do czerwonej, dusznej sali lewicy, są też inne, które zaglądną przez próg, za którym zaczynają się mgliste regiony wyblakłej prawicy. Mimo odległych sympatii i dalekich punktów stycznych nie przekrocza one żadnego z tych pręgów.

Może je ratuje wiecznie w nich czujny instykt rodzicielski, niustanna czulość macierzyńska, która, wypatrując legowiska dla nieurodzonych jeszcze pokoleń, szuka uprzejmie i mądrze miejsc najbezpieczniejszych? Jest w tem szukaniu kołbiec modlitwa bezbronných ptaków, aby je Bóg ustrzegł przed uśnieniem gniazda na drzewie, w które ma piorun uderzyć. A nie pozbywając się drzemających w nich odwiecznych instyktów, które zrywają się od czasu do czasu, jak niepokój ziemi przed zbliżającą się burzą, zrobiły kobiety w ostatnim dzieścioleciu olbrzymie postępy, idąc i nadal wielkimi krokami naprzód, już nie po ścieżkach tęsknot i przeczuć, ale ścisłego rozumowania. Dla tego też muszą bardzo często spoglądać krytycznie na dotychczasowe wladców świata i ich sposoby działania. Weźmy chociażby uprawianą przez mężczyzn politykę? Czyż nie jest to niechlujna stajnia, która warto byłoby porządnie wydezynfekować?

Praca nie ma czasu na wrzaski-

we awantury, a więc często pokrywa wszystko krzyk tych, których jedyną specjalnością jest robienie hałasu i zamieszania. My tu na Kresach przeżywamy wszystko silniej i głębiej, a więc dotychczas jak niezagojona rana tkwi w nas wspomnienie pierwszego posiedzenia Sejmu, nadawanego przez Radio. Słuchawki były zatrute, powietrze w pokoju stało się ciężkie. Trzeba było słuchać z zaciśniętymi zębami, żeby nie krzyknąć z bólu. Czyż nie słusznym jest, że kobiety Polki pragną wtrącić się w to życie publiczne, kiedy mężczyźni, znajdujący się na fornu, tracą już nietylko poczucie osobistej godności, ale, wracając wprost do czasów pierwotnych? Wszystko to napelnia ludzi subtelniejszych głęboką odrazą do metod politycznych, a ta odraża, rosnąc, staje się bodźcem do czynu, do przeciwdziałania temu, co staje się niemożliwym do zniesienia. Związek Pracy Społecznej Kobiet z załem stwierdza, że niejednokrotnie kobiety dają się wciągnąć do wrzaskliwej akcji politycznej, więc wszelkimi drogami stara się i starać się będzie o wyrobienie wśród członkiń swoich szlachetnego spokoju i panowania nad sobą, które jest jedynie godziwą postawą wobec niezrównoważonych, zaczepnych przeciwników. Związek Pracy Społecznej Kobiet stara się zaszczepić otoczeniu idealny pogląd na demokrację, ten umiar demokratyczny, co nie uważa,

żeby wskazanem było naginanie estetycznych form życia do trywialności pseudodemokratyzmu, ale sądzi, że raczej należałoby usiłnie pracować nad tem, aby miłośić piękna obudzić w środowiskach, gdzie ludzie obecnie skazani są na to, aby rodzić się i umierać w brzydocie. Oczywiście, cel jest daleki, droga olbrzymia, bo pierwszym jej etapem jest dostarczenie upośledzonym wody do mycia i wszechpamiętne schłodzenie przyszywczaję. Tem niemniej należy iść tą drogą, żeby od propagandy czystości fizycznej przejść do rozbudzania wrażliwości moralnej. Związek Pracy Społ. Kobiet, przelniekniję poczuciem państwowem, pragnie za pomocą odczytów, pogadanek i wszelkich możliwych środków dowieść, jak wielkim złem społeczeństwem jest życie wyłącznie dla siebie, jaką potwornością jest szukanie żeru na żywym organizmie państwa, czy wtedy gdy to czynią pojedynczy geszefciarze, czy kiedy to robią partje.

Już kobiety biorą w swoje ręce sprawę reformy postępowania honorowego, stworzonego ongiś przez mężczyzn, teraz podjąć muszą sprawę wyostrenia i wysubtelnienia opinii publicznej, która powinna stanąć na straży interesów państwowych i unicestwić bez wahania wszelkich na tem polu szkodników. Związek Pracy Społecznej Kobiet nie jest odosobniony w swoich dążeniach, bowiem w Warszawie pow-

Dobre obyczaje.

Są ludzie, którzy bledną nad upadkiem form towarzyskich w powojennem społeczeństwie, którzy rozdzierają szaty nad zdzieleniem obyczajów. Jest to jednak gruba przesada.

Aby się przekonać, że nie jest tak dużo widać do ręki pierwszy lepszy numer gazety i przeczytać uważnie kronikę kryminalną i sądową. Pełno tam wrażeń wykwintnych i salonowych. Pięk nazywa się tam „nadmierne spożywanie napojów wyskokowych”, bo pocóż sprawić mu przykreść brutalnym epitetem? Dobre wychowanie obowiązuje w każdym wypadku. Z tych samych względów złoździej mieni się „defraudantem”, lub co najwyżej: „przywłaszczycielem cudzej własności”, ale i to już ordynarnie brzmi! Zwyczajne igraszo określane bywa delikatnie jako „mianicie się z prawdą”, a morderstwo to „zadanie cieżkich uszkodzeń ciała, po których nastąpiła śmierć”. Oszustów też niema na świecie, są tylko „ofiary własnej naiwności”. Maluczo, a o bandach zaczyna się pisać jako „wolnych strzelców”, o gwalcicielach jako „don żuanch” (narażenie nazywamy ich — „defiantami”) o fałszerzach jako o „mistrzach sztuki stosowanej”, a w krótko może zatrze się różnica stylistyczna między „kasjerem” a kasjerem.

Bo na świecie niema przeciw ludzi złych są tylko — nieszczęśliwi... f. f.

Państwowe wyższe kursy nauczycielskie.

W roku szkolnym 1929/30 czynne będą państwowych wyższych kursach nauczycielskich następujące grupy: a) humanistyczne w Krakowie, Lwowie, Toruniu, Warszawie i Wilnie; b) geograficzno-przyrodnicza we Lwowie i w Warszawie; c) fizyko-matematyczne w Lublinie, Poznaniu, Warszawie i Cieszynie; d) robót ręcznych i rysunków w Warszawie (tylko dla mężczyzn) i w Myślowicach; e) śpiewu i wychowania fizycznego w Poznaniu.

Termin wnoszenia podań upływa z dniem 31 marca b. r. Szczegółowe warunki zawarte są w Statucie W. K. N. (Dz. Urz. Ministerstwa z r. 1928, Nr. 9).

Kino „POLONJA“

Dyrekcja, chcąc udostępnić Sz. Publiczności uczęszczenia kina wysnawca od dnia dzisiejszego

Ceny popularne:

parter III miejsce 90 gr.
II " 1,20
SALA DOBRZE OGRZEWANA.

NOWOŚCI WYDAWNICZE.

— „Rocznik handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej”, za rok 1926 — 1927, zeszyt 2, nakładem Głównego Urzędu Statystycznego (Aleje Jerozolimskie, 32).

W styczniu b. r. ukazał się z druku zeszyt drugi „Rocznika Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej” za rok 1926 i 1927 opracowany przez Główny Urząd Statystyczny.

Na treść zeszytu składają się: dwie tablice: 1) Handel z poszczególnymi krajami i 2) Handel specjalny według grup i podgrup towarowych z uwzględnieniem obrotów przez Gdańsk.

W tablicy pierwszej scharakteryzowany jest przyrwył i wywóz dla 37 krajów, w drugiej uwypuklona jest rola Gdańska przez zestawienie przywozu i wywozu ogólnego Rzeczypospolitej Polskiej dla 224 podgrup towarowych z przywozem i wywozem tychże przez Gdańsk.

P. p. doktorom Kliniki Chirurgicznej U.S.B. adjuktowi Tymiskiemu i asystentowi Zmiejłowi za troskliwą opieką i skuteczną zabiegami chirurgicznymi, położone przy leczeniu żony mojej składam tą drogą wyrazy serdecznego podziękowania i uznania
Stanisław Karas.

Sprzedaje się folwark

obszaru 61 dziesięcin wraz z zabudowaniami i stacją kolejową w pobliżu Wilna. Sznegóły w Restauracji „Ziemiańskiej” przy ul. Mickiewicza 9.

WIEŚCI i OBRAZKI Z KRAJU.

Ludność wsi i miasteczek wobec projektu zmiany Konstytucji.

Referat pos. Kamińskiego w Oszmianie.

W Oszmianie w dniu 16 b. m. przy wypełnionej po brzegi sali miejscowego Domu Ludowego, w którym zebrano się przeszło 500 osób, wygłosił półtóra godzinny referat o projekcie zmiany Konstytucji, poseł Władysław Kamiński, który w swym przemówieniu wskazywał na to, iż projekt ten nie jest oparty na wzorach obcych, a tylko na doświadczeniach 10-cio letniego życia państwowego Polski Odrodzonej oraz na doświadczeniach przeszłych.

Z dawnych doświadczeń i doświadczeń doby obecnej powstała konieczność zmocnienia władzy Prezydenta, który w warunkach państwowości naszej nie może być li tylko reprezentantem Narodu i Państwa, a musi mieć uprawnienia zarówno w zakresie ustawodawczym jak i w wykonawczym.

Wszyscy zebrani przyjęli referat posła Kamińskiego długim niemilkaniem oklaskami.

Po rozwiązaniu Rady Miejskiej m. Grodna.

Niedbałość i nieudolność powodem decyzji min. Spraw Wewnętrznych.

W związku z dekretem ministra Spraw Wewnętrznych, rozwiązującą Radę Miejską m. Grodna, o czym donosiliśmy już w Nr 42 z dn. 20 b. m. otrzymujemy dalsze szczegóły, dotyczące motywów, które zmusiły władze nadzorcze do tego kroku.

Rada Miejska miasta Grodna wybrana w dniu 5 października 1927 r. zaraz na początku swego okresu wyborczego ujawniła brak odpowiedniego przebiegu jej działalności, a nie obowiązkami ustawowymi, gdyż poza wyborem prezydenta miasta nie dokonała w ogóle wyboru pozostałych członków Magistratu, wskutek czego władza nadzorcza była zmuszona skorzystać z przysługującego jej uprawnienia i zamianowała wiceprezydenta miasta ze skutkami prawnymi, przewidzianymi w art. 44 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziemi Wschodnich.

Jednak mimo stworzenia przez tego rodzaju decyzję warunków dla podjęcia normalnej pracy, Rada Miejska m. Grodna, podzielona na frakcje, niezdolna do pozytywnej działalności, stale trawiła czas na nieręcznych dyskusjach, nie mających często ani interesu miasta, ani dobra jego mieszkańców na celu. O niezrozumieniu i zaniedbaniu obowiązków ustawowych przez Radę Miejską miasta Grodna świadczy najwyraźniej sprawa budżetu gminnego na rok 1928—1929, który wbrew przepisowi, przewidującemu termin 1 lutego, przedłożony został władzy nadzorczej do zatwierdzenia dopiero w dniu 18 czerwca 1928 r. Różne zaniedbania wykazuje również sprawa programu prac inwestycyjnych, którego Rada Miejska miasta

Grodna, pomimo wezwań ze strony władzy nadzorczej, dotąd nie uchwaliła.

Podobna opiekałość w traktowaniu najżywniejszych interesów miasta przez Radę Miejską miasta Grodna, doprowadziła w ogóle do podarku gminną do wybitnie niepomysłnego stanu, którego jaskrawym wyrazem jest choćby fakt niewypłacenia przez miasto preliminowanych w budżecie subwencji dla instytucji kulturalno-oświatowych oraz załączek opieki społecznej, pociągające za sobą przykre następstwa dla miejscowego społeczeństwa. Jak na to wskazują wyżej przytoczone okoliczności, Rada Miejska miasta Grodna w obecnym swym składzie, wobec uporczywego zaniedbywania swych naczelnych obowiązków ustawowych, pomimo ustawicznych wezwań i zaleceń ze strony władzy nadzorczej, okazała się niezdolną do twórczej pracy dla dobra miasta. Usiłowania wojewody w kierunku ożywienia działalności Rady nie dały żadnych wyników.

Wobec powyższego minister Spraw Wewnętrznych rozwiązał Radę Miejską miasta Grodna.

Do czasu ukonstytuowania się nowej Rady Miejskiej czynności jej sprawować będzie prezydium Magistratu.

Nowe wybory zostaną zarządzane specjalnym reskryptem.

Sroda literacka.

Na wieść, że jeden z najznakomitszych artystów polskich p. Jaracz ma nam coś „powiedzieć”, zbiegło się jeszcze liczniejsze grono gości niż zwykle. Przeszło 50 osób zebrano się w coraz odobniejszym lokalu, w którym zawieszono kilmy miłą swojszczyzną wabią oko. Na tych draperji pracowicie (i elikwibrystycznie) zawieszonych w ostatniej chwili przez p. H. Romer-Ochenkowską i p. Hulewicza, zasiadł bohater wieczoru obok prezesa Pigonia i jał cieniować subtelnie esencjonalne i wymowne w formie nowe Kaden-Bandrowskiego z cyklu *Miasto mojej matki*, a potem wspaniale opowiadanie Dabrowskiej *Szklane konie* z tomu nowel *Ludzie stamtąd*. P. Jaracz oddał znakomicie wszystkie odcienia uczuć, akcenty i porwy działających osób, wywołując w słuchaczach wesołość lub smutek, ożywienie postaci odrębną mową i głosem. Oklaski były wyrazem wdzięczności zebranych. Po herbarcie z babką i ciastkami, rozmowach o wypadkach literackich i teatralnych rozeszli się goście, wśród których, tym razem, przeważali artyści.

H. R.

Ukonstytuowanie się Komitetu Obchodu imienia Marszałka Piłsudskiego.

Wczoraj (czwartek 21 b. m.) o 18-tej w sali Rady Miejskiej ukonstytuował się pod przewodnictwem prezydenta miasta Folejewskiego — wybrany ostatniej niedzieli komitet wykonawczy obchodu imienia p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wiceprezesem został obrany pułk. Iwo Giżycki, sekretarzem Hieronim Serwialski.

Ukonstytuowały się sekcje w następujący sposób: Programowo-organizacyjna (Iwo Giżycki, Mieszkowski, Izidorczyk, Dobaczewski, Zabielski), artystyczna (Chmielewski, Ruszczyk, Limanowski, Rychłowski) — propagandowa (Piotrowski, Swiderski, Szydłowski) — oraz finansowa (Proficowa, prez. Gieczewicz, Saul Trocki).

W toku dyskusji omówiono niektóre szczegóły obchodu, którego program wzbogacił się, jeszcze jednym pięknym projektem. Oto staraniem i sumptem pań ze Związku Pracy Społecznej Kobiet i z Rodziny Wojskowej, (panie opodatkowały się dobrowolnie na ten cel) urządzona będzie w jednej z większych sal wileńskich, w sam dzień 19 marca, zabawa dla dwóch tysięcy najbiedniejszych najmniejszych miłusińskich miasta Wilna z rozdaniem działwie upominków. Po posiedzeniu komitetu obradowały sekcje.

Akcja zapobiegawcza przed ew. powodzią.

Ministerstwo Komunikacji nadesłało do Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej okólnik, polecający naczelnikom wydziałów drogowych poczynienie wszelkich koniecznych zarządzeń na wypadek wiosennej powodzi.

Wszystkie obiekty kolejowe, w szczególności mosty, przyczółki, nasypy w pobliżu rzek i t. p. bardziej narażone na uszkodzenia przez wylewy, mają być zabezpieczone. Czuwać ma nad nimi specjalne pogotowie. Wspomniani naczelnicy mają dokonać, każdy w swym obwodzie objazdu zagrożonego terenu i przesłać o tem dokładny raport do Departamentu Min. Komunikacji.

W myśl powyższego okólnika prezes Wil. Dyrekcji Kolejowej otrzymał polecenie porozumienia się w tej sprawie z dowódcą okręgu korpusu i ustalić wspólny plan działania z udziałem saperów i artylerji na wypadek potrzeby rozszadania zatworów pociskami armatnimi.

Miejsca najbardziej zagrożone w wypadkach powodzi.

W związku z ewentualną powodzią wiosenną — Komenda Powodźi sporządziła spis miejsc na terenie m. Wilna, zagrożonych przez ewentualną powódź. Do miejsc najbardziej zagrożonych zaliczono: brzeg antokolski, Tuskulany, obszar w pobliżu Tartaki i inne w liczbie 7.

Wobec prowadzonego dochodzenia szczegóły trzymane są narazie w tajemnicy.

Z POGRANICZA.

— Nowe strażnice. W dniach najbliższych udaje się na pogranicze polsko-litewskie specjalna komisja, która przeprowadzi na miejscu badania w związku z projektem wprowadzenia nowego typu strażnicy (glinobitnych).

Tego rodzaju innowacje wprowadzono już na pograniczu polsko-sowietycznym na terenie powiatu wolińskiego.

— Wysłędlenie. Wczoraj władze litewskie wysiedliły w rejonie Niemenczyzna 2 osoby. Wysłędzonym z pomocą dorazną przyszedł oddział Polskiego Czerwonego Krzyża.

KRONIKA

Piątek 22 lutego
Dziś: + kat. św. P.
Jutro: Romany p.
Wschód słońca — g. 6 m. 30.
Zachód — g. 16 m. 8.

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 21/II — 1929 roku.

Ciśnienie średnie w milimetrach	781
Temperatura średnia	— 17° C
Opady w milimetrach	—
Wiatr przeważający	Południowy

U wagi: Rano pogodnie, pop. pochm. Minimum: — 27° C. Maximum: — 11° C. Tendencja barometryczna: Spadek ciśnienia.

URZĘDOWA

— Powrót p. w. J. w. d. z Warszawy. P. wojewoda wileński Wł. Raczkiewicz powrócił z Warszawy i objął urządzenie.

— Z pobytu p. wojewody Raczkiewicza w Warszawie. Wojewoda Raczkiewicz w czasie ostatniego swego dwudniowego pobytu w Warszawie przyjeżdżył na audjencji przez p. ministra Spraw Wewnętrznych w aktualnych sprawach województwa, następnie przez p. ministra Róbt Publicznych w sprawie inwestycji drogowych, budowlanych i odbudowy, wreszcie przez p. ministra Rolnictwa w sprawie ulg taryfowych w związku z akcją siewną.

ADMINISTRACYJNA

— Zezwolenia na broń. Z końcem bieżącego miesiąca upływa termin odnowienia w Starostwie Grodzkiem pozwoleń na broń.

MIEJSKA

— Wyjazd do Warszawy prezydenta miasta. Celem wzięcia udziału w posiedzeniu delegatów Związku Miast Polskich, w dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy prezydent miasta p. mec. Folejewski. Podczas swojej bytności w Warszawie p. prezydent załatwił kilka spraw związanych z samorządem wileńskim.

— Ukonstytuowanie się Zarządu Komunalnej Kasy Oszczędnościowej. Zarząd Miejskiej Kasy Oszczędnościowej ukonstytuował się w sposób następujący: prezes p. Korolec, członkowie Zarządu: Iawnik Żejmo i p. Gordon.

Wybory dyrektora Kasy zostaną przeprowadzone na posiedzeniu Rady Kasy, które się odbędzie w przyszłym tygodniu.

Uruchomienie Kasy Oszczędnościowej przewidziane jest na połowę marca b. r.

— Wstrzymanie egzekucji podatku lokalowego. Jak się dowiadujemy, Magistrat m. Wilna postanowił wstrzymać do 15-go maja b. r. egzekucje należności z tytułu podatku lokalowego od osób zajmujących jedno i dwuizbowe lokale.

Decyzja powyższa Magistratu spowodowana została wyjątkową nudzą robotników i bezrobotnych, na co wpłynął niezwykle ciężki w roku bieżącym okres zimowy.

— Skutki silnych mrozów. W związku z powrotną falą silnych mrozów na ul. Sierakowskiego i ulicach sąsiednich popękały prawie wszystkie przewody kanalizacyjne i wodociągowe, co spowodowało zatamowanie dopływu wody. Celem naprawy uszkodzeń — Sekcja Techniczna Magistratu podjęła natychmiastowe prace.

Ponadto Magistrat celem dania możności policjantom, pełniącym służbę i publicznosci ograniczenia się, wydał powtórnie zarządzenie, by na skrzyżowaniu ulic rozkładano ogniska.

— Prace miejskiej Komisji Szacunkowej. Prace miejskiej Komisji Szacunkowej, prowadzone już od dłuższego czasu nad szacowaniem placów niezabudowanych, celem wymiaru podatku — zostały już ukończone. Uchwały powzięte przez wymienioną komisję zostały zaakceptowane przez Magistrat.

— Nowy typ maki żytniej. W związku z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1-go grudnia 1928 r. wydanem w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa, o przemiale pszenicy i żyta, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozesłało do Urzędów Wojewódzkich pewną ilość maki przyjętej przez władze centralne jako nowy typ maki żytniej obowiązującej od dnia 1-go lutego 1929 r. na całym terenie Rzeczypospolitej.

Celem udowodnienia młynarzom i właścicielom piekarni uzyskania prób powyższej maki typowej, Urząd Wojewódzki przesał pewną ilość tej maki do poszczególnych Starostw, w których, osoby, zainteresowane w ściśle stosowaniu się do przepisów powołanego wstępnie rozporządzenia o przemiale, mogą otrzymać urzędowo stwierdzone próbki maki przepisowej. Dokładne zapoznanie się z mąką przepisową pomoże młynarzom i piekaczom w stosowaniu się do obowiązujących przepisów, a tem samem umożliwi im u-

niknięcie kar, nakładanych przez władze administracyjne za przekroczenie przepisów o normalizacji przemiału.

— Zażeganie przesilenia na stanowisku przewodniczącego Komisji Kulturalno-Oświat. W ubiegły poniedziałek odbyło się posiedzenie miejskiej Komisji Kulturalno-Oświatowej, na którym przewodniczący prof. Ehrenkreutz podał motyw, zmuszający go do rezygnacji. Jak wynika z oświadczenia prof. Ehrenkreutza. Jednym z głównych motywów jest niedostateczne uwzględnienie przez Magistrat potrzeb kulturalno-oświatowych miasta oraz wydatne zmniejszenie pozycji na ten cel w preliminarzu budżetowym miasta na rok 1929/30.

Większość członków Komisji do rezygnacji prof. Ehrenkreutza ustosunkowała się negatywnie, prosząc go, by nadal pozostał na stanowisku przewodniczącego, na co prof. Ehrenkreutz wreszcie zgodził się. W ten sposób przesilenie na stanowisku przewodniczącego Komisji Kulturalno-Oświatowej zostało zażegnane.

W dalszym ciągu posiedzenia ponownie rozpatrzone sprawę podziału 6000 zł. na subsydia dla instytucji naukowych. Mimo burzliwej dyskusji i tym razem Komisja wypowiedziała się za asygnowaniem 3000 zł. na rzecz kasy im. Mianowskiego i 3000 zł. na cele żydowskiego instytutu naukowego.

Wreszcie omówiono sprawę nagrody literackiej za pracę w jednym z miejscowych języków mniejszości narodowych. Mimo silnej opozycji „Bundu” projekt przyjęto z poprawką r. Spiro, że narówni z żargonami ma być traktowany język hebrajski.

SANITARNA.

— Lustracja sanitarna cukierni i restauracji. Onegdaj zastępca starosty grodzkiego p. Bohdanowicz dokonał, na czele specjalnej komisji, lustracji sanitarnej pierwszorzędných cukierni i restauracji w środowisku. W wyniku lustracji zalecono właścicielom zakładów poczynienie szeregu ulepszeń zwłaszcza w dziedzinie sanitarnej i porządkowej.

SPRAWY AKADEMICKIE

— Walne zebranie Zw. Akad. W. N. i b. Z. M. Zarząd Środkowa Wileńskiego Związku Akademików województwa nowogrodzkiego i b. z. mińskiej zawiadamia, że dnia 24 lutego b. r. o godz. 12, w sali I, gmachu głównego odbędzie się doroczne walne zebranie członków Z. A. W. N. i b. Z. M.

Porządek dzienny: 1. Zagajenie i wybór prezydium. 2. Przyjęcie nowego statutu Środkowa. 3. Sprawozdanie z działalności zarządu. 4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej. 5. Wybór nowego zarządu. 6. Wybór komisji rewizyjnej. 7. Wolne wnioski.

Z POCZTY

— Walka z nadużyciami na poczcie. W ostatnich czasach ujawniono w kilku urzędach pocztowych Wilno 1, Wilno 2, Pińsk, Grodna 2, Disna — cały szereg nadużyć popełnianych z listami amerykańskimi, z listami pieniężnymi, a nadto przyłapano 2 niższych funkcjonariuszów (w Wilnie 2) na gorącym uczynku ograbiania paczek z ich zawartością.

Te ubolewania godne wypadki, przynoszące ujmę instytucji pocztowej, zmusiło prezesa Wileńskiej Dyrekcji Pocztowej inż. Żółtowskiego do wydania ponownego zarządzenia, normującego sprawę bezpieczeństwa mienia państwowego. Między innymi naczelnicy urzędów, gdzie personel zajęty jest również w nocy, otrzymali zarządzenie przeprowadzania w pewnych odstępach czasu dorywczej rewizji służby nocnej celem stwierdzenia, czy służba ta odbywa się prawidłowo i czy personel w tym czasie, jak to obecnie ujawniono, nie dopuszcza się nadużyć — zwłaszcza w magazynach, gdzie przechowywane są paczki oraz w sortowniach listów pieniężnych, amerykańskich i krajowych.

Jednocześnie pracownikom, którzy w jakikolwiek sposób przyczynią się do wykrycia nadużyć udzielane będą stosowne nagrody pieniężne.

— Zwolnienie defraudantów ze służby pocztowej. Z dniem 27 lutego b. r. zostali zwolnieni ze służby pocztowej: Henryk Hermański praktykant XII st. st. z urzędu poczt. Disna, za sprzeniewierzenie kwot pobraniowych i przekazywanych oraz fałszywymi dokumentami pocztowymi i Stanisław Jocz niższy funkcjonariusz XV gr. u. p. Wilno 1 za kradzież korespondencji listowej.

— Egzaminy dla urzędników pocztowych. W końcu marca b. r. odbędą się przy Dyrekcji P. i T. w Wilnie egzamina na urzędników pocztowych.

Do powyższych egzaminów będą dopuszczani obok praktykantów, którzy uczęszczają na obecny kurs p.-t., również i ci praktykanci, którzy w dostatecznym stopniu i praktycznie i teoretycznie obeznani są ze służbą pocztowo-telegraficzną.

Sensacja dla Wilna! MISS POLONJA

w otoczeniu 10 gwiazd piękności
Dziś ukaże się w kinie „HELIOS”
(Patrz 4 str.) 547

SPRAWY PRASOWE

— Konfiskata „Dziennika Wileńskiego”. Władze administracyjne skonfiskowały wczoraj ponownie nakład „Dziennika Wileńskiego”, za umieszczenie artykułu o treści antyrządowej, od pierwszej do ostatniej litery przepojonej plugawym w swym cynizmie kłamstwem.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— Instruktorzy pracy społeczno-katolickiej. Celem przygotowania instruktorów do pracy katolicko-społecznej na terenie archidiecezji wileńskiej, z inicjatywą Ligi Katolickiej w czasie od 27 do 31 marca b. r. zorganizowany zostanie specjalny kurs instruktorski.

RÓŻNE

— Pierwsza ofiara na fundusz pomocy dotkniętym klęską nieurodzaju. P. Zygmunt Nagrodzki, właściciel znanego składu narzędzi rolniczych przy ul. Żawalnej, ofiarował 200 złotych na pomoc dla ludności dotkniętej klęską nieurodzaju, nadsyłając tę kwotę pod adresem Komitetu Pomocy.

— Termin losowania loterii na budowę Szkoły Pilotów. Zarząd Komitetu woj. wileńskiego L. O. P. P. podaje do wiadomości, że termin losowania loterii Komitetu Woj. w Kielcach na budowę Szkoły Pilotów w Radomiu przesunięty został do października b. r.

Nie potrzebujemy tu chyba nadmienić, że sprawa wybudowania i Cywilnej Szkoły Pilotów w Polsce jest dla lotnictwa naszego kwestią wielkiej wagi, zwłaszcza gdy inne państwa dawno już zrozumiały wartość takiej placówki szkolnej i pod tym względem znacznie nas wyprzedziły. To też pozwalamy sobie zwrócić się do ogółu społeczeństwa z gorącą prośbą o jaknajwydatniejsze poparcie wszczętej przez Ligę akcji, czy to zakupując bilety loterii Komitetu Kieleckiego, czy też składając na ten cel specjalne ofiary.

TEATR i MUZYKA.

REDUTA (na Pohulance).

— „Adwokat i róża”. Dziś po raz drugi komedia w 3-ach aktach Jerzego Szaniewskiego p. t. „Adwokat i róża” w premierowej obsadzie ze Stefanem Jaraczem na czele. Początek o godz. 20-ej.

Jutro i dni następnych „Adwokat i róża”. — „Mury warszawskie”. W niedzielę o godz. 16-ej przedstawienie popularne komedii w 3-ach aktach A. Słonimskiego p. t. „Mury warszawskie” ze Stefanem Jaraczem w postaci Konrada Hertmańskiego. Ceny miejsc od 50 gr. do nabycia już w „Orbisie”.

TEATR POLSKI (sala „Lutnia”).

— Ostatnie przedstawienie „Dziękuję za służbę”. Dziś schodzi z repertuaru świetna, pełna dowcipu i paradoksów, najnowsza komedia Włodzimierza Perzyńskiego „Dziękuję za służbę”.

Ceny miejsc od 50 gr. — Dziś o g. 4-ej pp. — dla szkół popularnych Teatr Polski wystawia „Potop”, według powieści Henryka Sienkiewicza. Kasa biletów na „Potop” nie sprzedaje.

— Jutrzejša premiera. „Dobrze skrojony frak” — Dragelli grany będzie po raz pierwszy jutro.

Będzie to jeden z najweselszych wieczorów w Teatrze Polskim. Udział bierze cały, bez wyjątku, zespół Teatru z K. Wyrwicz-Wichrowskimi na czele.

— Laleczka z saskiej parocelny. Prawdziwie czarodziejskie widowisko dla miłośników Teatru Polski przygotowane na niedzielę; będzie nim historia jednej majowej nocy Marji Gerson-Dabrowskiej „Laleczka z saskiej parocelny”, urozmaicona licznymi tańcami w wykonaniu zespołu Rejzer-Kaplan.

Oprócz postaci licznych żywych lalek, w widowisku występuje „Cisza leśna”, „Echo”, „Licho”, „Niedźwiedź”, „Gnomy”, „Chochlik”, „Wiewiórki” i t. d.

Początek przedstawienia o g. 12 m 30 w południe.

Wileński Towarzystwo Filharmoniczne w Reducie na Pohulance.

W dniach 25 i 26 lutego b. r. w gmachu Reduty wystąpi znakomity pianista Leopold Mizenzer, który na ostatnim koncercie w Berlinie otrzymał wspaniały fortepian Bechsteina w prezencie. Świetny pianista wystąpi w tych dwóch dniach z odrębnym programem. Zainteresowanie temi koncertami w Wilnie wzrasta z godziny na godzinę.

— Pozostałe bilety są do nabycia w księgarni „Lektor” Mickiewicza 4. Początek o g. 20-tej.

Koncert Chóru Kolejowców.

W Sali Ogniska Kolejowego w Wilnie przy ul. Kolejowej Nr 19 w niedzielę 24. II. b. r. o godz. 15 m 30 odbędzie się Koncert Religijny z udziałem chóru i symfonicznej orkiestry kolejowej.

Koncert zespołu bałajkowego.

W sobotę, 23 lutego r. b. o g. 9-ej wieczorem odbędzie się w Teatrze Ludowym (Ludwisarska 4) ostatni poezjalny koncert popularny rosyjskiego artystycznego zespołu bałajajkowego pod dyr. Eugenjusza Dubrowina. W programie nowy repertuar rosyjskich pieśni ludowych, romansów i tańców.

Wobec powodzenia, jakim cieszył się poprzednie koncerty, dowodem czego było wyprzedzenie biletów do ostatniego miejsca, zespół zgodził się jeszcze jeden raz wystąpić tym razem z ostatnim już koncertem.

Bilety w cenie od 50 gr. do nabycia w księgarni „Lektor” i w dzień przedstawienia w kasie teatru od g. 11-ej rano.

KRONIKA ŚWIECIAŃSKA.

— Doroczne walne zebranie Tow. Domu Ludowego im. Piłsudskiego. Dnia 17 b. m. odbyło się w Świecianach roczne walne zebranie członków T-wa Domu Ludowego im. J. Piłsudskiego. Na zebranie przybyło około 40 członków. Przewodniczył prezes Towarzystwa K. Odyński.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, sprawozdanie z działalności Towarzystwa wygłosił p. K. Odyński. Sprawozdanie to zostało przyjęte przez obecnych z wielkim uznaniem. Odczytano również protokół Komisji Rewizyjnej oraz uzupełniono Zarząd. Dotychczasowy prezes Towarzystwa p. K. Odyński zrzekł się prezydentury ze względu na przyjęcie na siebie prac w dziedzinie przysposobienia rolnego.

Skład nowego zarządu stanowią: Szymański Władysław inspektor szkolny, Bednarz Jan nauczyciel seminarjum, Maciusowicz Józef nauczyciel gimnazjum, Jodko Władysław zastępca inspektora sam., Radziszewska Kazimiera. Skład Kom-

isji Rewizyjnej: K. Odyński, Wł. Czerniakowski — urzędnik Starostwa i K. Cyunczyk — urzędnik sejmiku.

Zebrani uchwalili cały szereg prac na okres letni, oraz zwrócili uwagę na organizowanie wycieczek na Wystawę Krajową w Poznaniu

KRONIKA BRASŁAWSKA.

— Skutki braku dozoru. We wsi Huruski pow. brasławskiego właścianka Andrejewa pozostawiła bez dozoru dwoje maleńkich dzieci, 3-letnią córeczkę i 2-letniego syna, sama zaś udała się do wsi. Dzieci bawili się na przypiecku z rozżarzonymi węglami wskutek czego na chłopaka zapaliło się ubranie. Na krzyk dzieci nadbiegli sąsiedzi. Chłopak imieniem Afanasz zmarł po kilku godzinach skutkiem okropnych poparzeń.

KRONIKA WIL.-TROCKA.

— Nadużycia w gminie mickuckiej. Ostatnio w gminie mickuckiej ujawniono znaczne nadużycia popełnione przez b. wójtów: Franciszka Kordzisa i Kazimierza Dzie-miska.

SPORT.

Przed mistrzostwami narciarskimi Wilna.

Mistrzostwa narciarskie Wilna rozegrane zostaną w bieżącym roku po raz pierwszy w tak zwanej kombinacji bieg 18 km. i skoku.

Do kombinacji zgłoszonych jest 9 zawodników z pośród miejscowych klubów: A. Z. S. Pogoń i Pol. Kl. Sp.

Między zgłoszonymi zawodnikami pozamięscowymi figurują takie nazwiska, jak Sieczki, Gąsienicy (Sokol Zakopane) i Mięcińskiego (Władysława (Wisła Kraków)).

Jak wiadomo, są to czolowi zawodnicy polscy I klasy, którzy ostatnio brali udział w międzynarodowych zawodach o mistrzostwo Europy w Zakopanem.

Do biegu indywidualnego 18 km., zgłoszonych jest 34 zawodników na czele ze Zdzisławem Małyką (Sektora Narciarska Polsk. Tow. Tatrzańskiego z Zakopanego). Jest to pierwszorzędnny biegacz wypróbowany w licznych spotkaniach międzynarodowych.

W narciarskim maratonie (bieg 50 km.) w Zakopanem przy bardzo silnej konkurencji Norwegów, Finów, Szwedów i t. d. zajął on zaszczytne 13 miejsce i był pierwszym z polskich zawodników.

Odprawa zawodników cywilnych w Ośr. W. F. Wilno.

W dniu dzisiejszym (22/II) o godz. 18 w Ośr. W. F. Wilno odbędzie się odprawa zawodników cywilnych stających do mistrzostw Wilna i innych konkurencji.

Zawodnicy winni przybyć z zaświadczeniami lekarskimi.

Bieg 8 km. junjorów.

Łącznie z biegiem pań odbędzie się w dniu 24/II o godz. 10 rano bieg 18 km. junjorów.

Bieg 7 km. z przeszkodami.

Dziś odbędzie się bieg 7 km. z przeszkodami z udziałem zawodników, którzy startowali w biegu patroli wojskowych ze strzelaniem.

Bilety na zawody. W sobotę i niedzielę są do nabycia w D. Sp. Ch. Dincesa przy ul. Wielkiej.

RADJO.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 456 mtr. Sygnal: Kukulka.

PIĄTEK, dn. 22 lutego 1928 r.

11.56-12.10. Transmisja z Warszawy. Sygnal czasu, komunikaty, hejnał z Wzg. Marjackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny. 16.00-16.20: Odczytanie programu dziennego, chwilka litewska i repertuar teatrów i kin. 16.20 - 16.35: Kurs języka włoskiego - lekcja 31. 16.35-17.00. Audycja dla dzieci "Bajki". 17.00 - 17.25. Muzyka z płyt gramofon. 17.25-17.50. Transmisja z Krakowa. Odczyt p. t. "Dobra księżka" i życie religijne jednostek i rodzin". 17.50-18.15. Transmisja z Warszawy. Część koncertu dombrzystwo. 18.15-19.05. Recital skrzypcowy. 19.05-19.30. "Skrzynka pocztowa" 19.30-19.45. Muzyka z płyt gramof. 19.45-20.00. Odczytanie programu na dzień następny, komunikaty, sygnal czasu z Warszawy. 20.00-20.15. Transmisja z Warszawy. Pogadanka muzyczna. 20.15-22.00. Transmisja z Warszawy. Koncert symfoniczny z Filharmonii. 22.00. Transmisja z Warszawy. Komunikaty: P. A. T., polityczny, sportowy inne, oraz "Spacer deletonowy po Europie" (retr. zastępcy zagr.).

DOM-willa

parterowy, murywany, skanalizowany, ziemi pół dzies., do sprzedania. Kolonia Wileńska 7, Marja Jusus

Żołnierze litewscy ostrzeliwują własny samolot.

Onegdaj na pograniczu polsko-litewskim na odcinku granicznym Holmy Wolmera przez dłuższy czas krążył prawdopodobnie w celach obserwacyjnych samolot litewski. Ciekawym i godnym podniesienia jest fakt, że strażnicy litewscy, sądząc, iż jest to samolot polski ostrzelali go strażniczym ogniem karabinowym własny aeroplan.

Nowa fala opadów śnieżnych.

W ostatnich dniach na terenie Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej b. znacznie wzmożyły się opady śnieżne, co bardzo utrudnia nawiazanie normalnej komunikacji kolejowej. Pojazi do Wilna przychodzą z dość znacznym opóźnieniem.

Szczególnie silne opady atmosferyczne zanotowano w rejonie Grodna. W związku z powyższym Wileńska Dyrekcja Kolejowa dla usunięcia zasp śnieżnych uruchomiła specjalne drużyny robotnicze wspomaganie pługami do oczyszczania śniegu.

Pomoc państwa dotkniętym kłeską nieurodzaju.

Wojewoda p. Wł. Raczkiewicz podczas pobytu swego w Warszawie przyjął przez ministra Pracy i Opieki Społecznej i konferował z nim w sprawach pomocy dla ludności dotkniętej kłeską nieurodzaju na Wileńszczyźnie.

Pierwsza rata zapomogi państwowej, wynoszącej, jak wiadomo, 1.500.000 złotych zostanie przekazana w dniach najbliższych i z dniem 1 marca r. b. rozpocznie się akcja dożywiania w szkołach, we wszystkich gminach dotkniętych kłeską nieurodzaju.

JAN BUŁHAK

ARTYSTA - FOTOGRAF Jagiellońska 8, telefon 908, przyjmuje od godz. 9-6

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Następstwa nieudanej rewolucji w Hiszpanii.

Zwolnienie około 2000 oficerów.

MADRYT, 21.II (Pat). Na prowincji wyznaczeni przez rząd oficerowie objeli bez żądnych zająć dowództwo poszczególnych pułków artylerji. Byli oficerowie, odziani w cywilne ubrania, opuścili Koszary.

PARYŻ, 21.II (Pat). "Le Journal" stwierdza, że dekret hiszpański o rozwiązaniu korpusu artylerji dotyczy 34 sztabów i obejmuje ogółem 1984 oficerów.

W Afganistanie ogólna anarchja.

WIEDEŃ, 21.II (Pat). Ostatnie sprawozdania z Afganistanu opiewają, że w całym kraju szerzy się anarchja. Szczególne trudności wyłoniły się w okęgach wschodnich i północno-wschodnich. Wg doniesień z Peshawar, Amanullah zwiększa swe przygotowania w celu wznowienia wojny. Zakupił on 6 tys. galonów benzyny dla samolotów, jako też znaczną liczbę samochodów.

Ali-Achmed-Khan ma być, skoro tylko pogoda pozwoli, sprowadzony do Kabulu i tam stracony. Basza-Sakao usiłuje odzyskać stracony autorytet. Zdecydowany on jest bronić Kabulu aż do ostateczności. Inny pretendent do tronu Nadir-Khan przybywa w piątek do Bombaju. O jego zamiarach nic nie wiadomo. Miasto Kandahar jest nawiedzane kłeską głodu.

Olbrzymie zasy śnieżne w Grecji.

ATENY, 21.II. (Pat). Wyjątkowe zimna uporczywie panują w całym kraju. Olbrzymie zasy śnieżne zupełnie zablokowały cały szereg miast. Mieszkańcy górskich miejscowości cierpią dotkliwy brak żywności. W Macedonii z powodu kłeski powodzi ogromne obszary znalazły się pod wodą. W licznych miejscowościach zapoatrwanie ludności w żywność odbywa się z trudem, jedynie przy pomocy samolotów. Na półwyspie Peloponezskim mieszkańcom niektórych wsi grozi śmierć głodowa. Na skutek uniemożliwienia komunikacji na wielu liniach, wybory do senatu zostały odłożone.

Czechosłowacja znowu w okowach mrozu.

PRAGA, 21.II. (Pat). Po kilkudniowym ociepleniu temperatura w Czechosłowacji spada dziś znowu, dochodząc w niektórych miejscowościach do przeszło 30 stopni C. poniżej zera.

Temperatura wiosenna w Londynie.

LONDYN, 21. II. (Pat). Po 11 dniach ostrych mrozów zapanowała dziś w Londynie temperatura wiosenna. Słońce przygrzewało silnie. Temperatura podniosła się nad poziom normalny i rozpoczęła się odwilż.

KINO MIEJSKIE

Od dnia 21 do 25 lutego 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film: BEBE DANIELS jako REKORDZISTKA

KINO - TEATR

"HELIOS"

Dziś 1) największy przebój polski podług słynnego dramatu Stefana Żeromskiego z udziałem STEFANA JARACZA, Stef. Wysockiej, Zofji Koreywo, Mieczysława Cybulskiego. Seany do lex wzruszające. Film poryjający siłą treści i głęboką grą! Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

MISS POLONJA

10 gwiazd piękności w otoczeniu

KINO-TEATR

"POLONJA"

Dziś Pierwszy film polski o prawdziwie europejskim zakroju. Dramat erotyczny w 10 akt. według powieści naszego wielkiego pisarza i poety laureata m. Warszawy Kazimierza Przerwy-Tetmajera W rolach głównych: Beata Helena, piękna Czarnaćka Danusia i znany Hnydziański Stefan i inni. Początek seansów 4, 6, 8 i 10.15.

KINO

"Piccadilly"

Wobec tego, że w sobotę i niedzielę brakowało miejsc a powodu przepelnienia sali i tysiące ludzi odeszły od kasy nie dostając biletów, przeto nie patrząc na wielkie straty zostawiliśmy film Jeszcze tylko na 3 dni 22, 23 i 24 lutego Wielki utwór FRYDERYKA LANGA. W rolach głównych: Rudolf Kleis-Reggio, Willi Fritsch, Gerda Mauras Następnym programem BESTJA MORSKA z John Barrymore.

KINO

LUX

Dziś! zakończenie filmu "WĘDZNIICY" WIKTORA HUGO 3-cia i 4-ta serja p. t. Serce Galernika W rolach głównych Jean Valjean, były Mer Madelaine, śledzący przez inspektora polleji Javerta. W roli Kozetty - SANDRA MIŁOWANOWNA Dla młodzieży dozwolone. Początek seansów: w piątek o godzinie 3-jej, w sobotę o godzinie 12 popołudniu.

Kino Kolejowe

OGNISSKO

Dziś! Polski film współczesny reżyserji E. Puchalskiego p. t. Ludzie Dzisiejsi Potężny polski dramat współczesny w 12 aktach. W rol. głów. artyści scen warszawskich: Lidja Ley, M. Balcerkiewicówna, L. Owron, K. Szaro, W. Gawlikowski, St. Hnydziański i wiele innych. Początek seansów o g. 5, w niedzielę i święta o g. 4-jej. Ceny miejsc zwykłe.

Przetarg.

Wileński Urząd Wojewódski (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych) ogłasza piśmienny przetarg ofertowy na wykonczenie gmachu Urzędu i Kasy Skarbowej w Wilnie. Przetarg odbędzie się w dniu 8 marca 1929 roku o godz. 11 w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie, przy ul. Magdaleny Nr 2, pokój Nr 78. Piśmiennie oferty winne być złożone w tymże dniu do godz. 9 i pół w Kancelarii Oddziału Budowlanego Dyrekcji, pokój Nr 92. Ceny wadium przetargowe w wysokości 4% auterowanej sumy. W ofercie winien być podany minimalny termin, w którym firma obejmuje się wykonać objętą niniejszym przetargiem robotę. Ogólne warunki przetargu i ślepy kosztorys otrzymać można w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie pokój Nr 78 za zwrotem kosztów wykonania. Tam również można odczytać o godz. 12 do 13 przejrzed ogólne i techniczne warunki wykonania robót przez przedsiębiorców, projekt robót, projek umowy oraz ogólne przepisy Min. Rob. Publ. o przetargach, które dla oferenta są obowiązujące. Urząd Wojewódski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, uzależniając to od fachowych i finansowych zdolności przedsiębiorstwa, oraz prawo zredukowania ilości robót, lub nawet supelnego ich zaniechania. Za Wojewodę Dyrektor inżynier 559 (-) Sita-Nowicki.

W. JUREWICZ były majster firmy "Pawel Bure" poleca najlepsze zegarki, sztuczo obrabane siłowne i inne rzeczy. Gwarantowana naprawa zegarków i biżuterji po oście przypiędno. SZACUNEK KAMINNY-BIŻUTERYJNY WILNO, Adama Mickiewicza 4. Tamże potrzebny pracownik zegarmistrzowski.

!!! Od zaraz !!! Sprzedam DWA DOMY na Zwierzyniecu z powodu wyjazdu przy ul. Dzielnej i Giedyminowskiej. Dowiedzień się w Administracji "Kurjera Wileńskiego" Jagiellońska 3 w godzinach 7-8 wieczorem.

Każdy technik czyta i ogłasza swoją firmę w "Wiadomościach Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie". Prenumerata: rocznie - 12 zł. półrocznie - 6 " kwartalnie - 3 " Nr. pojedynczy - 1 złoty. Redakcja - Wilno, ul. Wileńska 33, tel. 75. Administracja - Wilno, ulica św. Janśka 1. Drukarnia "Znicz". Telefon 3-40. 538

Wszystkich, którym jest wiadome obecne miejsce pobytu Edmunda Sawiewskiego, syna Leona i Izabeli z Wańkowiczów, urodz. w 1877 r. w Rosji na Syberji, ostatnio zamieszkałego w 1922 r. w Poznaniu, uprasza się o nadesłanie informacji do Ewangelicko-Reformowanego Konsystorza, Wilno, ul. Zawalna 11. 561. Zgubiony weksel, wystawiony przez Sienkmana Abrama dn. 19-go marca b. r. na sumę 20 dolarów, żyrowany przez Raję Kaganę, żam. w Łużkach, pow. dalsznieńskiego, ul. Kościełna, unieważnia się. 558. Pianina firmy "K. I. A. Fibiger" uznane za najlepsze w kraju, sprzedaje za dogodnych warunkach. W. Pohlulanka 9-23. 555

KURJER WILEŃSKI S-KA Z OGRAN. ODP. DRUKARNIA I INTROLIGATORNIA "ZNICZ" Ś-TO JAŃSKA 1 - WILNO - TELEFON 3-40. Dzieła książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa. Druki jedno i wielobarwne = oprawa książek punktualnie = tanio = solidnie.

Mały "Underwood" kosztuje połowę normalnego. Jest lekki, mocny, daje odpisy. Doskonale służy - jak w burze - tak w domu. PRZEDSTAWICIEL Mieczysław ŻEMO Wilno, ul. Mickiewicza 24, tel. 161. 459-0

Poszukujemy do ulokowania pod zabezpieczenie hipoteczne od 2000 do 5000 dolarów. 564-1 Biuro "ROLKOMIS" Gdańska 6. Sklep spożywczy z towarami natychmiast do sprzedania w centrum miasta. Dowiedzień się: 559 Gdańska 6 "Relkomis". ZŁOTE, DOLARY i RUBLE ZŁOTE lokujemy najpewniej. Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. Pokój do wynajęcia dla samotnej lub samotnego ulica Młynowa 19-18 obejrzeć od g. 3 do 7 wiecz. 514-0. DZIERŻAWY majątków ziemskich posiadamy w dużym wyborze. 513-0 Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. PIANINA do wynajęcia. Repertoria i strojenie. Ul. Mickiewicza 24 - 9. Estko. 146

LEKARZE. DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER CHOROBY WENERYCZNE i SKÓRNE Elektroterapia, Diatermia, Słońce górskie, Sollux. Mickiewiczza 12 róg Tatarskiej. Przyjmuje 9 - 2 i 5 - 7. DOKTOR D. Zeldowicz choroby weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od 9-1, od 5 - 6 wiecz. Kobieta-Lekarka Dr. Zeldowiczowa kobiece, weneryczne, narządów moczowych, od 12-2 i od 4 - 6 ul. Mickiewicza 24. 329 W. Zdr. Nr 152. DOKTOR BLUMOWICZ Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21. Od 9 - 1 i 5 - 8. (Telef. 921). 240. Akuszerki. Akuszerka Maria Brzezina przyjmuje od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 8093. 529. INFORMATOR GRODZIŃSKI. M. Miszewska LEKARZ - DENTYSTA przyjmuje od g. 9 do 11 i od 4 do 6-jej. Grodno, ul. Kołozajńska 8. 531. Popierajcie Ligę Morską Rzeczna